

פרשת חקת

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

א. מעמד הכאת הסלע

ב. בקשת בני"י מסיחון לעבור דרכו

וסירובו

ו. אופן עשיית אפר פרה אדומה

מ. מות אהרן ואבל העם

י. דיני טומאת מת

ו. בקשת בני"י מאדום לעבור דרכו

וסירובו

מ. מסעות בני"י וכיבוש יעזר והבשן

י. מלחמת סיחון וכיבוש ארצו

מ. הנחשים השרפים ונחש הנחושת

י. מלחמת הכנעני מלך ערד

צ. מות מרים וצמא העם

ר. שירת הבאר

שאלה לשולחן השבת

"זמת שם מרים ותקבר שם"

במיתת אהרן נאמר: "ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל".

ובמיתתו של משה כתוב: "ויבכו בני ישראל את משה בערבות מואב שלשים יום".

ויש ליתן טעם לכך שבמיתתה של מרים התורה לא כותבת שבני ישראל הספידו ובכו אותה, והלא אף היא היתה אחת משלושת הרועים של עם ישראל?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצדוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"זאת חקת התורה אשר צוה ד' לאמר"

חבוי כאן רמז לשלושה דברים המועילים לזכירת הלימוד: א. שיחזור על פרקו מאה ואחת פעמים. ב. שיצייר שם הוי"ה מול עיניו בשעת לימודו. (בשם האריז"ל) ג. שילמד בקול רם וישמיע לאזניו. והרי הרמז: זכור אל תשכח (את-) חקת התורה, אשר צוה - בגימטריא 101, ד'- שתצייר את שם ד' במחשבתך, לאמר - דהיינו שתגיד בפך ובקול. (וגם: לא-מר, התורה תהיה לך מתוקה)

"עלי באר ענו לה. באר הפרוה שרים כרוה נדיבי העם במחקק במשענתם"

בארה של מרים שהשקתה את בני ישראל בהיותם במדבר באה לישראל בזכות אברהם יצחק ויעקב, שהרי מעשה אבות סימן לבנים ובמעשה האבות בבארות המים פעלו לדור המדבר שתלווה אותם באר המים. באברהם נאמר: "וכל הבארות אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו", ביצחק נאמר: "ויכרו שם עבדי יצחק באר" וביעקב כתוב: "והנה באר בשדה". רמז נוסף לקשר שבין האבות הקדושים לבאר: 'באר הפרוה שרים' - אותיות אברהם, 'במחקק' אותיות 'בם חקק' ו'חקק' בגימטריא יצחק, 'במשענתם' אותיות 'במשענו-תם' דהיינו בזכות ובמשענת יעקב הנקרא איש תם. (רבינו אפרים)

"זאת חקת התורה"

כתב רש"י: 'לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל, לומר, מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חקה, גזרה היא מלפני, אין לך רשות להרהר אחריה'. מבואר ברש"י שאין אנו יודעים טעמה של מצות פרה אדומה. ויש להבין כיצד מתיישב עניין זה עם דבריו בהמשך: 'משל לבן שפחה שטינף פלטין של מלך אמרו תבוא אמו ותקנח הצואה כך תבוא פרה ותכפר על העגל', הרי מבואר שטעם המצוה היא ככפרה על חטא העגל ויש ליישב את הדבר. ויש לומר: א. ניתנה כבר במרה עוד לפני חטא העגל כחוקה. ב. שורש חטא העגל היה חסרון באמונה של בני ישראל, לכן תבוא מצוה זו שאין לה טעם כלל ואנו מקיימים אותה רק מכח אמונתנו בקב"ה ובמצוותיו, ובכך נתקן את חטא העגל. (האדמו"ר מוורקא) ג. עיקר המצוה חוקה, אבל זה שנעשית דווקא בפרה (ודווקא נקבה) ולא באופן אחר זה משום חטא העגל. (ט"ב) ד. רמז ואסמכתא לטעם אבל לא הטעם האמיתי. ה. לשיטות שניתנה מצות פרה במרה אכן זוהי חוקה גמורה. ו. החוקה וחוסר הידיעה עצמה היא תבוא ותכפר על מעשה העגל. ז. עגל הזהב מסמל את תאוות הבצע ואילו במצוות הפרה האדומה מוכנים ישראל לשלם כל הון שיושת עליהם. (לב אהרן) ח. אמנם טעמה הוא מפני חטא העגל אך אנו אומרים שאין אנו יודעים טעמה כדי שלא לעורר קטרוג ח"ו. (קדושת הלוי) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

"ומעדבר מתנה"...

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון: 052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. על פרת החטאת להיות _____
- ב. שירתה מובאת בפרשה _____
- ג. למקום זה נשען אשד הנחלים _____
- ד. "ונירים אבד חשבון עד _____"
- ה. שם נקבר אהרן הכהן _____
- ו. "אל ד' _____ קולנו _____ מלאך _____ ממצרים"
- ז. מקום רע, זה מקום שאינו מקום _____
- ח. שם ניצחו בני ישראל את הכנעני _____
- ט. איש _____ אוסף את אפר הפרה ומניח במקום _____
- י. עיר שמשה שלח מרגלים אליה _____
- יא. בני ישראל הבטיחו שלא יעברו שם בדרכם _____
- יב. יצאה מקרית סיחון _____
- יג. אף ה _____ את מי הנדה נטמא _____
- יד. "נא בארצך לא _____ בשדה ובכרם"
- טו. מלך האמורי _____
- טז. הכנעני מלך _____ יושב הנגב נלחם בבני ישראל _____
- יז. חלק מהפרה שאף הוא נשרף _____
- יח. כך נקרא מכסה הרמטי של כלי _____
- יט. מפניהם באו משה ואהרן לפתח אוהל מועד _____
- כ. אחד משבעת המינים, שחלקם בפרשה מוזכרים _____
- כא. הנוגע במת טמא _____ ימים _____
- כב. עוד אחד משבעת המינים, שחלקם בפרשה מוזכרים _____

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. "ומבמות ה _____ אשר בשדה מואב"
- ב. צמח המשמש לתהליך הטהרה _____
- ג. מלך שבני ישראל לא השאירו לו שריד _____
- ד. לנחל זה נסעו בני ישראל ממזרח השמש _____
- ה. על הפרה האדומה להיות _____
- ו. במי מריבה _____ בני ישראל עם השי"ת _____
- ז. עץ שיש להשליך אל תוך שריפת הפרה _____
- ח. כזה כלי נטמא באוהל המת _____
- ט. נשוח ש _____ אל נחש הנחושת, חי _____
- י. " _____ באר ענו לה"
- יא. הכנעני שמע שישראל בא _____ האתרים _____
- יב. אסור שיעלה על הפרה האדומה _____
- יג. ד' שלח אותם, כדי להעניש את העם _____
- יד. במדבר זה נפטרה, מרים הנביאה ונקברה _____
- טו. עליו שמו את נחש הנחושת _____
- טז. משה ואהרן נצטוו לדבר אליו _____
- יז. סוג של נחש _____
- יח. שם שורפים את הפרה האדומה: " _____ למחנה"
- יט. מארגון עד מקום זה כבשו בני ישראל בארץ האמורי _____
- כ. בפני מי נעשתה הפרה האדומה הראשונה? _____
- כא. במקום זה במדבר צין מרים נפטרה ונקברה _____
- כב. מהמקומות שחנו בהם בני ישראל _____

ואלה שמות

"זהביט אל נחש הנחשת וחי"

אלו שמות נוספים יש לנחש? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

זה שאמר הכתוב "שני רשעים שברת", אל תקרא "שברת", אלא: שרבת. ששנו רבותינו, הרואה אבן שזרק עוג מלך הבשן חייב לברך. אמר: מחנה ישראל שטחו ארבע פרסאות, אלך ואעקור הר שבסיסו בגודל של שלוש פרסאות, אשליכהו עליהם ואהרגם. הלך ועקר הר שכזה, הניחו על ראשו והלך לעבר מחנה ישראל. שלח הקדוש ברוך הוא נמלים, שאכלו וכרסמו את ההר מבפנים, עד שנכנס ראשו אל תוך ההר. כשניסה עוג להוציא ולהרים את ההר מראשו, האריך הקדוש ברוך הוא לפתע את שיניו ונתקעו בהר בחוזקה, כך שלא היה יכול להוציאו כשמשך בהר הנה והנה. גובהו של משה היה עשר אמות, נטל גרזן באורך עשר אמות, וקפץ לגובה עשר אמות, היכהו בקרסולו, והרגו, והיינו שכתוב "אל תירא אתו". תניא, אמר אבא שאול: "קובר מתים הייתי, פעם אחת רצתי אחר צבי ונכנס בעצם קולית (עצם הירך) של מת, רצתי אחריו שלוש פרסאות ולצבי לא הגעתי וקולית לא כלתה. כשחזרתי, אמרו לי: של עוג מלך הבשן היה". (ע"פ ילקוט"ש)

מילה בפרשה

הוא התרבה עד מאד, ומבשר הבהמה אכל עוד, את הנמון בכבוד החזיר, אז הפך והשתולל כחזיר.

המונח המבוקש הינו מילה בת 3 אותיות המופיעה בפרשה. אשר כל שורה בחידה רומזת להקשר שונה שלה. (יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות בעלי הגיה דומה)

התשובה תפרסם אי"ה בגיליון הבא

ושפני טמוני חול

איך יתכן פרי שחציו טהור וחציו טמא?

***

"וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו, טמא הוא"
 "כל כלי פתוח" - כל מי שפיו פתוח לרווחה ומדבר דיבורים האסורים, "טמא הוא" - סימן טומאה יש בו. (בעלי המוסר)

***

"ויאמר אליו אדום לא תעבור בי, פן בחרב אצא לקראתך"

מדוע כתוב 'פן', ולא 'כי בחרב'? מפני שיצחק בירך את עשו: "על חרבך תחיה", אך אם יהיה 'הקל קול יעקב' אין 'הידיים ידי עשו', ולכן שאמר אדום 'פן' בלשון ספק, שהרי אם יהיה קול יעקב - שילמדו תורה בישראל, אזי אכן ירפו ידיי. (תורת הפרשה)

שעשועי דאורייתא

"ומבמות הגיא אשר בשדה מואב ראש הפסגה"

על אלו אנשים כתוב בתורה שעלו אל ראש הפסגה?

***

מצאו נא בפרשה:

1. ארבע מילים רצופות המסתיימות באות י'.
2. אות הנקודה מעליה.
3. שלוש מילים רצופות בנות 3, 4, ו-2 אותיות, שכל מילה מוסיפה אות אחת על רעותה.
4. ארבע מילים בפסוק אחד שמסתיימות במפיק ה'.
5. שני פסוקים בני ארבע מילים בלבד.
6. שלושה משבעת המינים.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "קח את המטה והקהל את העדה ואתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאתם להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם"
2. "אעברה נא בארצך לא נעבר בשדה ובכרם ולא נשתה מי באר דרך המלך נלך לא נטה ימין ושמאול עד אשר נעבר גבלך"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: מתי האב אוחו סדין מקופל בפדיון הבן? - כשהבן לא נמצא יש מנהג להחזיק כאילו עם סדין מקופל. (יוסף אומץ ח"ג) **לסדר את הפרשה** - "ויצאו מים רבים". **חידון א' ת'** - אדומה, באר, גבול מואב, דיבון, הר ההר, ונצעק וישמע וישלח ויוציאנו, זרע, חרמה, טהור, יעזר, כרם, להבה, מזה, נעברה נעבור, סיחון, ערד, פירשה, צמיד פתיל, קהל, רימון, שבעה, תאנה. **חידון א' ת' הפוך** - גיא, אוזב, עוג, זרד, תמימה, רבו, ארז, פתוח, הביט, עלי, דרך, עול, נחשים שרפים, צין, נס, סלע, שרף, מחוץ, יבוק, אלעזר, קדש, אובות. **שעשועי דאורייתא** - בלק לקח את בלעם ראש הפסגה, ומשה עלה אל ראש הפסגה בהר נבו. 1. "בי להקדישני לעיני בני ישראל". 2. "אש*ר* עד מידבא". 3. "עלה עליה על". 4. "את ערה ואת בשרה ואת דמה על פרשה ישרף". 5. "וממתנה נחליאל ומנחליאל במות", "וישב ישראל בארץ האמרי". 6. גפן, תאנה ורימון. **ואלה שמות** - נחש - שנשיכתו דומה לנחושית, פתן - שכל מי שנושך איבריו פותמין עליו, אפעה - שכל מי שנושך צועק מלפניו, שרף - ששורף את דמו ומייבש את בשרו, צפעוני - שכל מה שנושך שערו פורח מלפניו ובשרו מתמוטט, תנין - שכל מי שנושך הוא מתהפך, שפיפון - שהוא שף על מעיו. עכשוב, הולך על גחון, זוחל עפר, (אדר"ג, וגירסאות שונות שם) והרוקח כתב: נחש - גדול, שפיפון - קטן, פתן - זקן וירוק, צפע - יש לו כמין כנפיים, אפעה - גדול וזקן ואולי שצועק בקול. **מילה בפרשה קרה** - חלף. "עבר כאן בהידור" - עבר=חלף, "חד שמסוכן בבירור" - מילה נרדפת לסכין: חלף, "סט בגדים הוא לבש" - מלשון חליפה, "וכובע במקום מגבעת חבש" - במקום=חלף. **טמונות בפרשה** - 1. "ואם מימך נשתה... ונתתי מכרם" (כ,יט) 2. "ספר מלחמות ד" (כא,יד) 3. שני תפוחים: "הר ההר" (רש"י,כ,כב) 4. "לא תעבור בי" (כ,כ) אדום, סיחון ואי כניסת משה ואהרן לא"י 5. "בחלל" (יט,יח) 6. "אל פני הסלע" (כ,י) 7. מסילת רכבת- "במסילה נעלה" (כ,יט) 8. סמל העיר - "מלך ערד" (כא,א) 9. "מי מריבה" (כ,יג) 10. "עשה לך שרף" (כא,ט) 11. 'דבר הטאוט במטאטא' (רש"י כא,יא) 12. 'זה נועל וזה פותח' (רש"י כא,כא) 13. "צמיד פתיל" (יט,טו) 14. "וממתנה" (יז,ג) 15. 'אפילו כלב או חמור נושכו' (רש"י כא,ח) 16. "עלה עליה על" (יט,ב) **טמונות בהפטרה** - 1. "אנשים ריקים" (ג) 2. "בארץ טוב" - בירושלמי כתוב שזהו היישוב העתיק סוסיתא שנמצא ברמת הגולן (ג) 3. "מלך חשבון" (יט) 4. "והיה היוצא מפתח בית" (לא) **שאלה לשלחן השבת נשא** - שאלנו: מי מהלוים נשא את הכיור במסעות, שמשום מה אינו מוזכר כלל, וכמו כן יש לבאר מדוע אינו מוזכר? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. היה הכיור נשקע ומתגלגל בבארה של מרים כדי שלא יפסלו מימיו בלינה. (אזנים לתורה ע"פ התוספתא) 2. נישא בעגלות (ועדיין יש לבאר האם בעגלות בני גרשון או מררי). (חזקוני) 3. היה במשא בני קהת ולא הוזכר כי נחשב ככלי המזבח. (רמב"ן) 4. לא נמנה משום שלא היה מכלי המשכן אלא רק להכשר מצוה. 5. נישא בידי בני גרשון. (ר' חיים פלטיאל)

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

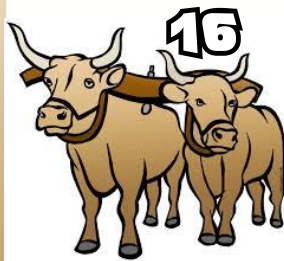
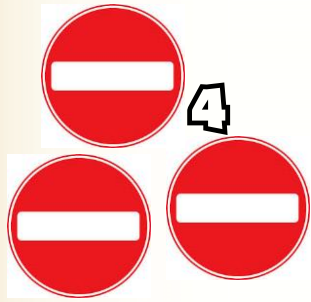
בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגל קשה

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"לא מלבי" (טז, כח)

טמונות בהפטרה

הפטרת חקת "ויפתח הגלעדי" (שופטים יא' א' - לג')

